«Ақпан» айы 2025 жыл

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
	Дене шынықтыру	**Жалпы дамытушы жаттығулар:** Қолдыалға,екіжаққа,жоғарыкөтеру(біруақытта,кезекпен),төментүсіру, қолдарын арқасына апару: қолдарды төмен түсіру; белге қою, кеудетұсына қою; қолдарын алға-артқа сермеу; қолды иыққа қойып, шынтақтарынбүгіп, қолдарын айналдыру. Қолды алға созып, саусақтарды жұму және ашу,қолдыңбілектерінайналдыру.Қолдыкеуденіңалдынақою,желкегеқою,иықтарды түзеп, екі жаққа бұрылу. Жаттығуларды заттармен және заттарсызорындау. **Негізгі қимылдар:** Еңбектеу, өрмелеу: 10 м дейінгі қашықтықта заттардың арасыментура бағыт бойынша, көлбеу тақтай бойымен төрттағандап еңбектеу; етпетіменжатып, гимнастикалық скамейка бойымен қолдарымен тартылып, алға қарайеңбектеу; табан мен алақанға сүйеніп, төрт тағандап еңбектеу, 50 смбиіктіктеілігенарқанныңастынанеңбектеу;құрсауданеңбектепөту;гимнастикалық қабырғаға жоғары-төмен ауыспалы қадаммен өрмелеу, бөренежәнегимнастикалық скамейкаданаттапөту. **Ырғақтық жаттығулар:** Таныс, бұрын үйренген жаттығуларды және қимылдарды музыкамен сүйемелдеу арқылы орындау. **Кеудеге арналған жаттығулар:** Отырғанқалыпта екі аяқты жоғары көтеру, бүгу және жазу, төмен түсіру. Екі аяқтыайқастырып, отыру және тұру. Тізерлеп тұрып, алға еңкею және артқа шалқаю,екіаяқтыкезекбүгужәнежазу,көтеружәнетүсіру. **Аяққа арналған жаттығулар:** Аяқтың бақайларымен жіпті жинау, құм салынған қапшықтарды өкшелермен қысып алып, бір орыннан екінші орынға қою. Өкшемен таяқтың, арқанның үстінен бір қырымен жүру. **Спорттық жаттығулар:** Шанамен сырғанау: төбешіктен сырғанау; бір-бірін сырғанату, шанаментөбешіккекөтерілу,төбешіктентүскендетежеу.Мұзжолменөзбетіншесырғанау. **Қимылды ойындар:** Қимылды ойындарға қызығушылықты дамыту. Таныс ойындарды ұйымдастыруда бастамашылдық, дербестік танытуға баулу. Ойындарда физикалық қасиеттерді (жылдамдық, күш, шыдамдылық, икемділік, ептілік) дамыту. Қимылды ойындарда жетекші рөлді орындауға үйрету, ойын ережелерін саналы түрде сақтауға баулу. Доптармен, секіргіштермен, құрсаулармен ойындарда балалардың белсенділігін дамыту. **Дербес қимыл белсенділігі:** Балалардың доптармен, қозғалатын ойыншықтармен, құрсаулармен ойындарын қолдау, дене шынықтыру құралдарын, спорттық және қимылды ойындарға арналған атрибуттарды пайдалануға ынталандыру.

		Балаларды педагогпен бірге жаттығуларды орындауға, қимылды ойындарға қатысуға тарту. Балалардың жас және жеке ерекшеліктерін ескере отырып, ағзаға түсетін салмақты реттеу. Ауа-райының жағдайларын ескеріп, таза ауада балалардың қимылдарды орындауы үшін жағдайлар жасау. **Салауатты өмір салтын қалыптастыру:** Балаларға адамның дене және сезім мүшелері, олардың ағзадағы рөлі және оларды қалай қорғауға, күтуге болатыны туралы түсінік беру. Тамақтану тәртібін сақтаудың және көгөністер мен жемістердің, дәрумендердің адам ағзасына пайдасы туралы түсінік беру. **Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары.** Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын: өз бетінше киіну мен шешінуді, тісін тазалауды жетілдіру. Киімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен оларды тазалау, құрғату. Бейнелеу әрекетінен соң құтыларды, қылқаламдарды жуу, үстелді сүрту. **Мәдени-гигеналық дағдыларды жетілдіру:** Балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа, өзінің сыртқы келбетін қадағалауды әдетке айналдыруға баулу. Тамақтанар алдында, дәретханаға барғаннан кейін, ластанған кезде қолды өз бетінше сабынмен жууға, тісін тазалауға үйрету. Тарақты, қол орамалды пайдалана білуді бекіту. **Сауықтыру-шынықтыру шаралары.** Жалпақ табандылықтың алдын-алу үшін түрлі жолдармен, жылы күндері шөптің, құмның үстімен жалаң аяқ жүру. Қимылдауға ыңғайлы, жеңіл киіммен желдетілген бөлмеде дене жаттығуларын орындау. Тыныс алу жолдарын шынықтыру
	Сөйлеуді дамыту	**Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Артикуляциялық жаттығу айтуда дауысты, дауыссыз дыбыстарды анық айтады. **Сөздік қор.** ересектердің мамандықтарын білдіретін зат есімдермен, еңбек әрекетін білдіретін етістіктермен толықтырады. (шаштараз шаш үлгісін жасайды, қияды, өрнек сызады т.б.) Сөздік қорды заттар тобын білдіретін жалпылаушы сөздермен (ойыншықтар, киім, аяқ киім, ыдыс, жиһаз), заттардың орналасқан жерін (сол, оң, қатар, жанында, арасында), тұрмыстық электротехника заттарының және ұлттық тұрмыстық заттардың атауларын білдіретін және мағынасы қарамақарсы антоним сөздерді қолданады. (жыл мезгіліне сәйкес бір қатарға жинап, қара – ақ, тар-кең сөздерін қолданады) Балаларды қазақ халқының қонақжайлылық дәстүрін атайды, қонақты күтіп алу, төрге отырғызу, «қонақ кәде», «сыбаға», ас қайыру, бата беру, қонақты шығарып салу дәстүрлерін ажыратып, үлкендерді сыйлауға, дастархан басында әдептілікті сақтайды. (Қазақ батырлары қонақта, ойын барысында көрсетеді 3 ойын) **Тілдің грамматикалық құрылымы.**

		Сөйлемдегі сөздерді байланыстыруға, көмекші сөздерді дұрыс қолданады (дейін, туралы, асты, үсті), зат есімдерді жекеше және көпше түрде, (шана, шаналар) сан есімдерді ретімен атап (бесінші шана), оларды зат есімдермен септіктерде (менің шанам, сенің шанаң), жекеше және көпше түрде, зат есімдерді сын есімдермен байланыстырып (сенің шанаң әдемі немесе үлкен), етістіктерді бұйрық райымен қолданады (шанаңа отыр) (отыр, жүр, жүгір). **Байланыстырып сөйлеу.** (Қаралған кітапты бірге әңгімелеуде бір – біріне сұрақ қояды)әңгімеге қатысып, диалогке қатысушы үшін түсінікті сұрақтар қоюға және қойылған сұрақтарға дұрыс, толық жауап береді (Мен кіммін ойыны)
	Көркем әдебиет	Тыңдалған шығарманың мазмұнын қайталап айтып, қысқа өлеңдерді, санамақтарды жатқа айтады, шығарма мазмұны мен сипатына сәйкес тақпақтарды, өлеңдерді жаттауда түрлі интонацияларды, үзілістерді, логикалық екпінді қолданып, оларды есте сақтап, шығарма мазмұнын дұрыс қабылдауға, кейіпкерлеріне жанашырлық танытады. Ертегі мазмұнын қайталап айтуда сюжет желісінің реттілігін сақтап, автор сөздерін айтады, сахналауда кейіпкерлердің мінезін береді, шығарма мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беріп, ересектермен бірге ертегі мен әңгіменің басын, соңын ойдан құрастырады. ертегілер бойынша қарапайым қойылымдарды ойнауда, образды бейнелеу үшін мәнерлілік құралдарын (интонация, ым-ишара, қимыл) қолданады, еркін ойындарда таныс кейіпкерлердің образын өздігінен сомдайды, оларды басқа қырынан көрсетеді (қатыгез-мейірімді, аққөңіл-салмақты)
	Қазақ тілі (оқыту басқа тілде жүргізілетін топтарда)	**Тілдік дамытушы орта.** Айналасындағы өзін қоршаған ортадан тыс заттар мен құбылыстар, оқиғалар туралы ақпараттарды алуға және оларды талқылайды (лава, сең, қар көшкіні) Ұжымдық әңгімеде әңгімелесушінің сөзін бөлмей, кезекпен сөйлейді, бейнелеу құралдарын қолдана отырып, еркін ойындарда және сахналық қойылымдарда адамдар мен жануарлардың эмоционалды көңіл-күйін жеткізіп, сөйлесу барысында әңгімелесушінің назарын өзіне аудару үшін интонациямен сөйлеу мәнерін өз бетінше қолданады. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Артикуляциялық және дауыс аппаратын, сөйлеуде тыныс алуды, фонематикалық естуді, анық және қалыпты қарқынмен сөйлейді. Қазақ тіліне тән ө, қ, ү, ұ, і, ғ дыбыстарын жеке, сөз ішінде анық айтады. (тақпақ, жаңылтпаш) **Сөздік қор.** Қоршаған ортадағы заттар мен өсімдіктердің, жануарлардың, құстардың, табиғат құбылыстарының, тұрмыстық заттардың атауларын білдіретін сөздерді атайды. Туыстық қарым-қатынасты («сіңлі», «жеңге», «жезде», «нағашы», «жиен», «бөле») білдіретін сөздерді ойын арқылы ажыратады. Төрт түлікті бағатын адамдардың кәсіпшілік атауларын таныстыру: «қойшы», «жылқышы», «түйеші», «сиыршы» аталған атаулардың олардың еңбегімен байланыстылығын түсіндіріп, төрт түлік

<table>
<tr><td></td><td></td><td>иелерінің төлдерді қалай шақыратынын балалардың өздері айтады.
Шағын өлеңдер, санамақтар, жаңылтпаштар, тақпақтар жаттату, жұмбақтар шешкізу. Шығарманы жеткізуде оның мазмұны мен сипатына сәйкес түрлі интонацияларды, үзілістерді, логикалық екпінді қолданып, мәнерлеп айтады7
Тыңдалған шығарма кейіпкерлерінің бейнесін сахналық қойылымдарда жеткізіп, еркін ойындарда кейіпкерлердің бейнесін басқа қырынан көрсетеді (еркін ойын)
Тілдің грамматикалық құрылымы.
Сөздерді жіктеп, тәуелдеп, септеп қолданады (менің үйім, сенің үйің...). Етістіктің болымсыз түрін немесе есім сөздермен қолданылатын «емес» шылауын қолданады, (айтпа, қалма, ойнама) үлгі бойынша жай (қар жауып тұр), жайылма сөйлемдер (қар жапалақтап жауып тұр)құрастырады. Өз ойын жай және жайылма сөйлемдермен жеткізеді.
Байланыстырып сөйлеу.
Қарым-қатынас барысында балаларды қойылған сұрақтардың сипатына сәйкес хабарлы, лепті, бұйрықты сөйлемдермен жауап беріп, өзі мен құрдастарының жауабындағы қателіктерді және жауаптың дұрыстығын ажыратып және дұрыс жауабын ұсынады, бір-біріне неге, не үшін деген зерттеу сипатындағы сұрақтарды қойып, бір-бірімен еркін диалог құрып, еркін талқылайды</td></tr>
<tr><td></td><td>Математика негіздері</td><td>Жиын.
Балалар жиын, оның әртүрлі түстегі, пішіндегі, өлшемдегі заттардан тұратындығын ажыратады. Заттарды жұппен қою арқылы оларды санамай-ақ салыстыру негізінде тең немесе тең еместігін анықтайды.
Сан, санау.
5-ке дейін реттік санап, сандарды реті бойынша атап «нешінші?» сұрағына жауап беріп және қорытынды санды атайды, «барлығы қанша?» сұрағына жауап береді.
5 көлемінде тура және кері санайды, 1-5 саны қайдан шыққанын көрсетеді (4+1)
Шама.
Ұзындығы, ені, және биіктігі бойынша екі затты салыстырып, екі затты үстіне және қасына қою тәсілдерін қолданып, жуандығы бойынша заттарды салыстырып, салыстыру нәтижелерін ұзын-қысқа, енді-ensіз, биік-аласа, жуанжіңішке сын есімдермен белгілейді. (ұғымдарды қайда пайдаланатынын айтып, көрсетеді)
Геометриялық фигуралар.
Балаларды геометриялық фигураларды (дөңгелек, үшбұрыш, төртбұрыш) және денелерді (куб, шар, цилиндр) танып, атайды. Геометриялық пішіндерді көріп және сипап сезу арқылы зерттеп, сөйлеуде сын есімдерді қолданып, салыстыру нәтижелерін атайды (ұзындау-қысқалау, кеңдеу-тарлау, жоғары-төмен, қалың-жұқа немесе ұзындығы, ені, биіктігі, қалындығы бойынша тең).
Кеңістікті бағдарлау.
Кеңістік бағыттарын өзіне қатысты анықтап, берілген бағытта қозғалады (алға-артқа, оңға-солға, жоғары-төмен).</td></tr>
</table>

	Уақытты бағдарлау. Тәулік бөліктері (таңертең, күндіз, кеш, түн) олардың сипаттамалық ерекшеліктері (түндегі бейнелерді қалай атаймыз, олар қалай көрінеді) мен реттіліктері, «бүгін», «кеше», «ертең» ұғымдарын ажыратады.
Қоршаған ортамен таныстыру	**Бала, оның отбасы, үй.** Отбасы туралы, отбасының ересек мүшелерінің еңбегі туралы айтады. Жақын туыстарын ажыратып, олардың есімдерін атап, өзінің жақындарына мадақтайды. Заттық әлем. Көлік түрлерінің қолданысын (әуе, су, жерде жүретін көліктер) ажыратып, оның түрлері және қолданылуы машинаның жабдықтарына байланысты екені туралы (жедел жәрдем, өрт сөндіру машинасы) айтады, телефон, компьютер, теледидардың қолданылуы және оларды пайдаланудың кейбір қарапайым ережелерін атайды, көрсетеді. **Байланыс және қозғалыс құралдары.** Қозғалыс ортасын ескере отырып, көлік құралдарын танып және атайды. Әртүрлі көлік құралдары мен оларды басқаратын адамдар атап, ажыратады. Көлікте жұмыс істейтін адамдарға құрметпен қарайды. **Еңбекке баулу**. Топта кезекшілердің міндеттерін өз бетінше орындайды: нан салғыштарды, кружкаларды, тәрелкелер мен майлықтарды, ас құралдарын (қасықтар, шанышқылар) ретімен қояды. Шамасы келетін жұмысты орындау кезінде балалардың бастамасын қолдайды: бөлме өсімдіктеріне күтім жасау, оларды суару, жапырақтарды жинау, қыстайтын құстарды қоректендіреді. **Өлі табиғат құбылыстары мен заттары.** Табиғат құбылыстарын атап, ажыратады. (жел, тұман, қар, боран) Қарапайым себеп-салдарлық байланыстарды бақылау және анықтау (жел соғып, күннің суықтығынан жердегі қар мұзға айналды), ойын, еңбек, эксперимент барысында құм, қар, су, мұз, тас, саздың қасиеттерін анықтайды. Өсімдіктердің даму кезеңдері (тұқым, көшет, сабақ, жапырақ, гүл, тұқым) бақылайды(терезе алдындағы бақша) ***Жануарлар әлемі.*** Жабайы аңдар, олардың сыртқы түрі, қозғалуы, тіршілік ету ортасы, азығы, қысқа бейімделуін зерттейді, талқылайды. Бақылау барысында жануарлар әлеміндегі маусымға тән көріністерді: қыста - құстарды қоректендірудің қажеттігі, олардың тіршілік етуіне қажетті жағдайларды: азық, су, жылу, жарық, мекендейтін орнын анықтайды. Қоршаған ортада және табиғатта қарапайым тәртіп ережелерін сақтап, қыстап қалған құстарға жем береді. Электр құралдарынан сақ болу, өз бетінше от жақпау, сіріңкемен ойнамау, терезенің алдына шықпау, баспалдаққа көтерілгенде және түскенде таяныштан ұстау сынды қарапайым ережелерді атап, салдарын

	анықтайды.
Құрастыру	Дайын құрылыспен түрлі ойындар ойнайды. Құрылыс бөлшектеріне ұқыптылықпен қарап, ойнап болған соң оларды жинап және орнына қою, құрастыру барысында қауіпсіздік ережелерін сақтайды. Қағаздан құрастыру. Қағаздың парағын ортасынан бүктеп, шиыршықтап, көлемді пішіндерге, орамдарға, ілмекке айналдырады, бұрыштарын және қырларын біріктіріп, желімдейді, бөлшектерді өзара желімдеп, композиция құрастырады, «оригами» үлгісі бойынша қарапайым пішіндер құрастырады. Табиғи (мақта, жүн, жіп, асық, қағаз, тері, кенеп, мата, дәннің түрлері) және қалдық (қақпақтың түрлері, пластик, қораптар, кір қыстырғыштар) заттардан құрастырады. Табиғи материалдардан түрлі композиция жасайды. Көрнекілікке сүйене отырып және құрастыратын материалдарды өз бетінше таңдап, ойдан құрастырады.
Сурет салу	Жеке заттарды және бірдей заттарды қайталап салу және олардың қасына басқа заттарды бейнелеу арқылы сюжеттік композицияларды салады. Дөңгелек, сопақ, шаршы, үшбұрыш пішіндегі қазақ оюларының элементтерін: «құс қанаты», «құс тұмсық», «бота мойын», «ботакөз»суретін салып, элементтердің орналасу ретін, олардың арасындағы қашықтықты сақтайды. Балалардың қоршаған заттар мен табиғат объектілерінің түстері мен реңктерін атайды. Қоңыр, қызғылт сарыжәне ол түстерді өз бетінше жасайды (негізгі түстерден балалар өздері қажет түстерді шығарады). Сурет салуда әртүрлі түстерді қолданады. Пішінін ескере отырып, ою-өрнекті орналастырып, элементтер бірізділігін, олардың арасындағы арақашықтықтарды сақтап, 2-3 элементтерді түсі мен пішіні бойынша ұлттық оюларды ашық түстермен кезектестіреді. Балаларды суреттерді қылқаламмен, қаламмен бояп, заттарды бояуда сызбалар мен жақпаларды бір бағытта жоғарыдан төменге немесе солдан оңға пішіннің шеткі сызығынан шықпай ырғақты түрде бояйды. Қылқаламды үстінен баса отырып, жуан сызықтарды ал қылқаламның ұшымен жіңішке сызықтарды жүргізеді. Сурет салуда еңкеймей, арқаны тік ұстап, дұрыс еркін отырады, жұмыс орнын таза ұстайды, ұқыпты болып, қауіпсіздікті сақтайды.
Мүсіндеу	Ермексаз, сазбалшық, пластикалық кесектерден әртүрлі тәсілдерді қолданып, бейнелерді мүсіндеп, әртүрлі пішіндегі таныс заттарды өзіне тән ерекшеліктерін ескере отырып, заттардың толық пішіні пайда болғанға дейін немесе жайылған пішіннің жиектерін ию, жеке бөліктерді тұтас бөліктен созу, майда бөлшектерді қысу сияқты тәсілдермен мүсіндейді. Мүсінделген заттың, фигуралардың бетін тегістейді. Бірнеше бөліктерден заттарды мүсіндеп, оларды орналастырып, пропорцияларды сақтап, бөліктерді біріктіреді. Мүсіндеуде қысу, тарту, басу әдістерін қолданып, кескіштің көмегімен жасалған бұйымды

		безендіреді. Ертегілер мен қоршаған өмір тақырыптарына сюжеттік композициялар құрып, ұжымдық жұмыстарды орындауда міндеттемелерді өзара бөліседі. Қазақ халқының тұрмыстық заттарын атап, оларды мүсіндейді. Дайын мүсінді дөңгелек, сопақ, шаршы, үшбұрыш пішіндегі қазақ оюларының элементтерімен безендіреді,
	Жапсыру	Текшеден дөңгелек пішін, тікбұрыштан бұрыштарын бүктеу арқылы сопақша пішіндерді қиып алып, оюларды қиюда қолданады. Тар жолақтарды көлденеңінен қиюды, шаршының бұрыштарын қияды. Дайын пішіндерден жануарлар, құстар, пішінін қиып және ол заттарды қағаз бетіне орналастырады. Композицияны құрастыру кезінде заттар мен нысандардың көлемі бойынша арақатынасын ескеріп, ұсақ элементтерді ересектердің көмегімен желімдеп, алдымен қағаз бетінде заттың бейнелерін құрастырып, содан кейін оны желімдейді.
	Музыка	Музыка тыңдау: Кейбір мазмұнның көрінісі ретінде балалардың музыканы тыңдау және есту қабілетін дамытуды жалғастыру. Шығарманың музыкалық бейнесінің даму процесін есту қабілетін қалыптастыру. Ән айту: Қысқа музыкалық фразалар арасында тыныс алу қабілеттерін дамыту. Әуеннің табиғатын жеткізе отырып, әуенді таза айта білуге, сөз тіркесінің ұшын жұмсартуға, сөздерді анық айтуға, мәнерлі ән айтуға үйрету; жоғары және төмен дауыспен, дауыс пен есту қабілетін дамытуға арналған қол қимылдарын көрсету. Музыкалық-ырғақтық қимылдар: Балалардың қиялдағы заттармен әрекет ету қабілетін дамыту: «қарды алақанға жинау», «қар кесек жасау», «қар кесектерін лақтыру», «қарды өзіңнен сілкіп тастау». Ойындар, хороводтар: Балаларды жануарлардың, құстардың еліктеу қимылдарын мәнерлі орындауға баулу. Музыкалық талғамын, қарым-қатынас дағдыларын дамыту. Билер: Музыканың көңілді жанды сипатын ажырата білу, атрибуттары бар би қимылдарын орындау **Балалардың музыкалық аспаптарында ойнауы:** Ойналатын музыканың сипатына сәйкес келетін музыкалық аспаптарды өз бетінше таңдауға шақыру арқылы тембрлік естуді дамытуды жалғастыру.